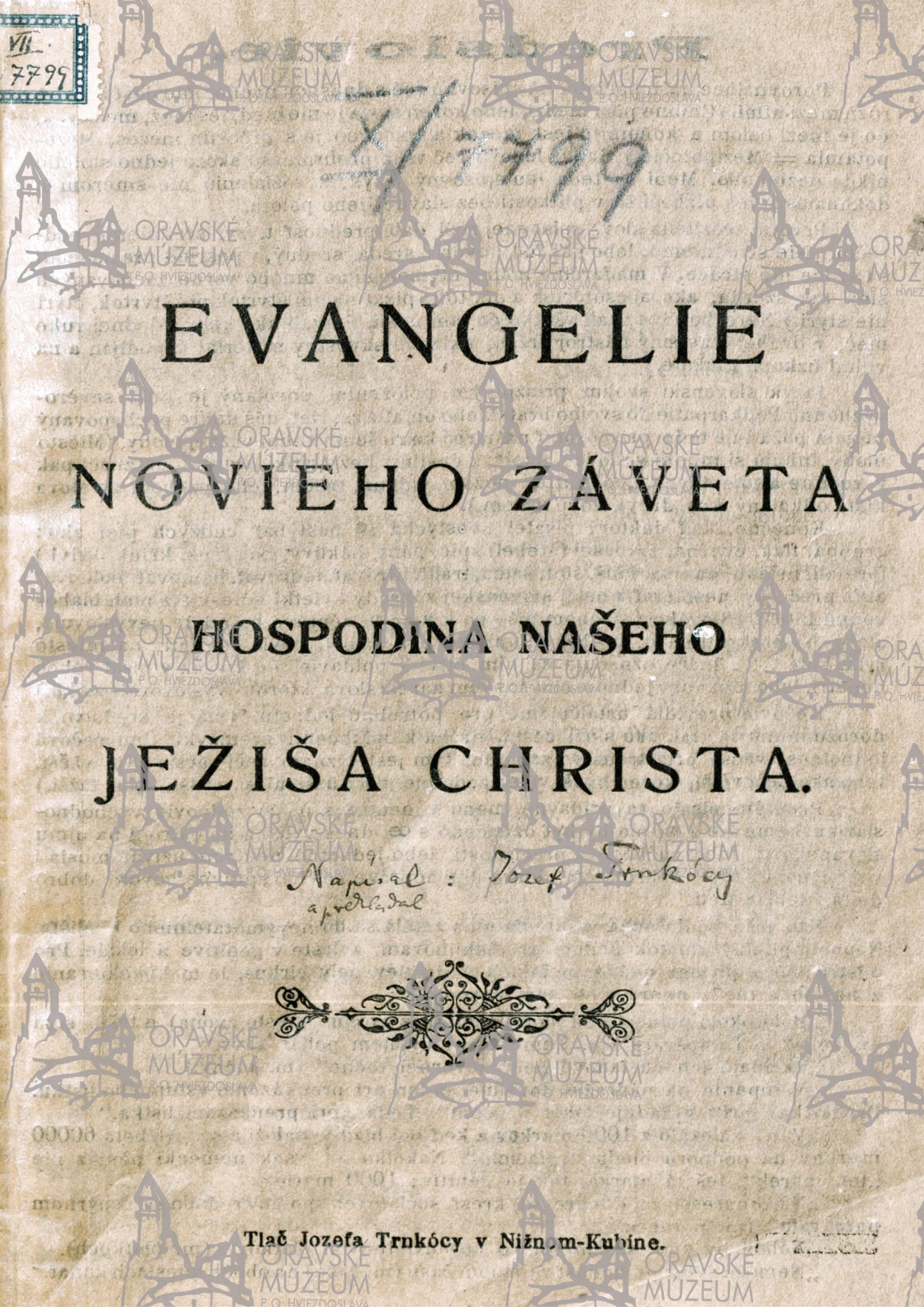

VII.
7799

7799

EVANGELIE
NOVIEHO ZÁVETA
HOSPODINA NAŠEHO
JEŽIŠA CHRISTA.

Napísal : Jozef Trnkócy
a preložil

Tlač Jozefa Trnkócy v Nižnom-Kubíne.

Predslovie.

Porovnajúce našu počiatkovú spisovnú reč s dnešnou nachodíme dosť značnú rôžň medzi nimi. (Chibne píšu medzi, lebo koreň slova je nie med, leš mez, mezierka, čo je medzi oslom a koňom to jest mezek a spoločné je s gréckim mezos, Mezo-potamia = Mezopotámie.) Samú ľudovú reč však prehmeravš skoro jedno stološie nikde nezmenilo. Mení sa teda len spisovný jazyk, k sožialeniu nie smerom k dokonlosti, leš plahočí sa v pitkosti bez slávnejšieho poleta.

Prvotní tvoritelia slov. spisovnej reči dali prednosť t. zv. sredniemu podreču. (Nie sredniemu, lebo náš ľud hovorí: sreda, sredný, v posried pri nachodí sa srdce nie strdce. V maďarčine máme etymologické mnoho verne zachovaných slov, takž szerda, ako aj csütörtök a dla toho písať načim čtvrtok nie štvrtok, čtyri nie štyri.) Nerozborčive vzali všetko čo tam našli. Stavali ako keby v jednej ruke meč, v druhej stavebný nástroj držali, ukladali skvostny material s podlým a na veľmi úzkom základe.

Jazyk slovenský svojim priaznivým položením povolaný je celô severo-východno Podkarpatie do svojho bratského objatia zavrieť, náš dobre pochopovaný záujem požaduje teda prispôbiť našu reč ku riešeniu veľmi vážnej úlohy. (Miesto úlohy ľubujú si m. j. v slove „úkol“ z češtiny bez kritiki prevzatom, značí pak v ruštine a to správne „bodnutie“ nožom, sidlom, trňom, lebo pochodí zo slova kľaf, odkálaný kus dreva zovú kolom.)

Konečne, keď daktory písať neostýcha sa nastýbať cudzých pier ako: gruppa, flak, cverna, šprossel (štebel) špic, pánt, háklivý, hák (rus. kriuk, krivk) fertoch, urlaub, panika, vinš, štof, šajba, trařit, lifrovať, fedrovať, hamovať, holdovať atď. prečo by neshierať z celej slovanskej záhrady kvietki a nesviť z nich blahovonnú kiticu. (Slovák za Čechom píše po k y = ů, ačpráve ho nikde nevyslovuje, alebo ho prekrúti na o, u. Tak na miesto byl = býl, povie bol, bul; na miesto ryla, rola, . . . Ináče označuje sa nim číslo a pohlavie. Po k však y písať vôbec nepatrí, lebo niet ani v jednom slovanskom narečíslova, ktorôby vyslovovalo sa kŭ.)

Rečovie pravidlá ustálujeme pre potrebnú jednotu. Ona je sredstvo k dorozumeniu sa, tak ako slúži cesta, dráha k obľahčeniu premávky. Čím rečová jednodnosť väčšô priestrannosť zaujíma, tým jest význam reči väčši. (Nie väčši, lebo ako Češi väčši, koreň by väčši viac; podobne jest: užši, nižši, vyšši, no už ťažši.)

Predtým písať sa pridavnô meno v neutre s ô, čo zodpovie východno-slovianskemu oe a mohlo by byť označenô s ce, dnes vytiska ho ostrô é na ujmu slovanskosti, ľubozvučnosti a precíznosti, lebo jednodno neutrum uživať musia i v množnom počte: dobré dieťa, dobré deti ačpráve náš ľud správne hovorí: dobro dieťa, dobre deti.

Kto píše podľa ucha a nie dla uma zatúla sa do nevytomatelného bludišta. Nepochopiteľný zmatok panuje pri deklinovaní, zvlášte v genitive a lokále. Pre odstrašujúcy prímér uvádzam takých čudactiev celý cirkus. Je to kúkoloobranie z našich a nie z nepravých nám časopisov:

„Bolo okolo polnoci keď sme počuli hlas zvonu (miesto zvona) a tešila som sa, že už v Temešváru (m. Temešváre) vypijem pohár kávy.“

„Skladajú ťich na ľadové hory severnej točny“ (m. točný.)

„Vstúpenie na nádražie dovoluje sa len pri preukázani vstupného lístku. Predložka „pri“ vyžaduje lokál v „čom“. Teda „pri preukázani lístka.“

„Veno záležalo z 1000 markov a keď bol hlad vynaložila sv. Alžbeta 60000 markov na podporu biedu trpiacich.“ Nakoľko je však nemeckí peniaz nie „ten marek“, leš tá marka, tak je genitív: 1000 mariek.

„Na kongressi (m. kongresse) kresť. sociálnych spolkov rečnilo sa o chýrnom paragrafu“ (m. paragrafe.)

„Neboli by sme sa zmienili o horeuvädených plátkov“ (m. plátkoch).

„Nemôžu svoju povinnosť v jednom čase (m. čase) na oboch miestach konať.“

Ot Matwea swiatoe blahowiestwowanie.

Swäté ewangelium od Matússa.

1. Knihá rodšwa jihuša chřista,
syna dawidowa, syna abraámłá.

2. Abrahám rodi isaákł. Isaák že
rodi jákowa. Jákow že rodi júdu
i bratiju jeho.

3. Júda že rodi řareša i žáru
ot tamáry. Řareš že rodi esřóna,
esřón že rodi aráma.

4. Arám že rodi aminadába.
Aminadáb že rodi nasřona. Nasřón
že rodi salmóna.

5. Salmón že rodi boóža ot
racháby. Boóz že rodi obřda od
rúty. Obřd že rodi řesěa.

6. Řesěa že rodi dáwida cárá.
Dáwid že cár rodi solomóna ot
urřiny. Solomon že rodi robo-
áma.

7. Roboám že rodi abřju. Abř-
ja že rodi ařu.

8. Ařa že rodi řosafáta. Řosafát
že rodi řoráma. Řorám že rodi
ořžu.

9. Ořža že rodi řoatáma. Řoa-
tám že rodi acháza. Acház že rodi
ezekřiu.

10. Ezekřia že rodi manasřiu.
Manasřta že rodi amóna. Amón
že rodi řosřiu.

1. Knihá roda Jeziffa Řřista řyna

Dawidowa, řyna Abrahamowa.

2. Abraham řrodil Řžáka, Řžák
že řrodil Řákoba, Řákob-že řrodil
Júdu a bratow jeho.

3. Júda že řrodil Řareša i Řáru
od Tamary. Řareš-že řrodil Esřoma,
Esřom že řrodil Arama.

4. Aram že řrodil Aminadaba,
Aminadab že řrodil Nasřona. Nasřon-
že řrodil Salmóna.

5. Salmón-že řrodil Boóža od
Nachaby. Boóz-že řrodil Obřda od
Rúty. Obřd že řrodil Řesěa.

6. Řesěa že řrodil Dawida řrála,
Dáwid-že řrál řrodil Solomona od
Urřařřki. Solomon-že řrodil Robo-
áma.

7. Roboám-že řrodil Abřiu. Abřia-
že řrodil Ařu.

8. Ařa-že řrodil Řosafata, Řosa-
fát že řrodil Řoráma, Řorám že
řrodil Ořžu.

9. Ořža že řrodil Řoatama, Řoa-
tam-že řrodil Achaza. Acház-že
řrodil Ezekřiu.

10. Ezekřia-že řrodil Manasřiu,
Manasřia-že řrodil Amona, Amon-
že řrodil Řosřiu.

20. Hlaholia: wostaw pojmi otroča i mater jeho i idi w zemliu izraelu, izomrossa bo isschussii dussi otročate.

21. On že wostaw, pojat otroča i mater jeho i priide w zemlu izraelu.

22. Slyssaw že, jako archelaj carstwinjet wo judei wmiesto troda otea svojeho, ubojasä tamo iti: wiest že prijem wo sue, otide w predielu galilejskia.

23. I prissed wselisä wo hrade naricaemient nazaret: jako da sbudetsä riedennoe proroki jako nazorėj narečetsä.

§ 1 a w a 3.

1. Wo dui že ony priide joann krestitel, propowiedaja w pustyni judejskej

2. I hlaholia: pokajtesä, približi bo sä carstwie nebesnoe.

3. Sej bo jest riedennoj isaiem prorokom, hlaholiusschim: hlas wopijusschaho w pustyni: uhotowajte put hospodenj, prawy tworite stezy jeho.

4. Sam že joann imiasse rizu swoju ot wlas welblúzš, i pojaš usmen o čestliech svojich; snieš že jeho bie pruzie i med dikij.

5. Togda ischozďasse k nemu jerusalim i wsia judea i wsia strana jordanstaja.

6. I kressčachusä wo jordane ot neho, ispowiedajussce hriechi swoja.

7. Widiew že (joann) mnogi farisei i saddukei griadusschä na kressčenie jeho, reče jim: rozdenia jechidnowa, kto skaza wam biežati ot budusschaho hniewa?

8. Sotworite ubo plod dostoin pokajania.

20. Howoriac: wstaw, pojmi diela a mater jeho a id do zeme izraelskej, lebo zomreli, hladajuci dussu dietala.

21. Onže wstaw, pojat diela a mater jeho i prissiel do zeme izraelskej.

22. Slyssaw wssak, že Archelaj panuje w Judei miesto Heroda otea svojho, obával sa ta idti; no prijimie wess wo sue, odissiel w pridielu galilejskie.

23. I prijdúc osabil sa w meste zwanom Nazaret; aby splnilo sa rečenö proroki, že Nazaretskim rečený bude.

1. W onie že dui prissiel Jan krestitel, propowiedajúc na pustatine judejskej

2. A howoriac: pokajte sa, lebo približilo sa kráľovstvo nebeso.

3. Lebo on jest predrečený Isaiem prorokom howoriacym: hlas wolajúceho na pustatine, hotowte put hospodina, pravie činte cesty jeho.

4. Sam že Jan mal rúcho z welblúdej srsti, a pás kožený na bedrách svojich; jedlom pak jeho byly skočki (tobylki) a med diwý.

5. Tehda prichádzal k nemu Jerusalemi i wssetko Judstvo a celá strana jordanška.

6. I křtili sa w Jordáne od neho, wyspovedajúce hriechy svoje.

7. Widew že mnohých fariseow a saddukeow, kráčajúcych na křtenie jeho, reče jim: porod jestterč kto kázal wám bežat od budúceho hněwa?

8. Učinte plod důstojný na pokání.

ORAVSKÉ

ORAVSKÉ

27. Abie že reče im jesus, hlaholia: beržite, az jesm, ne bojte sa.

28. Otwieščam že petr reče: hospodi, ašče ty ješi, poweli mi pristi k tebie po wodam.

29. On že reče: priidi. I izliez iz korabla petr, chozdasse po wodam, pristi ko jesusowi.

30. Widia že wietr friepoť, ubojasä, i načen utopati, wozopi, hlaholia: hospodi spaši mä.

31. I abie jesus, prostër ruky, jat jeho i hlaholia jemu: malowiere, počto usumniešä ješi.

32. I wliezšema ima w korabl, presta wietr.

33. Susscii že w korabli prissedšse pokloniřasä jemu, hlaholiuřše: woiřtinu božij syn ješi.

34. I pressedšse priidořsa w zemlju genezaretskju.

35. I poznawšse jeho, muzie mjeřta toho, poslassa wo wřiu stranu tñ, i prinesořsa k nemu wřlä boliassä.

36. I moliachu jeho, da tořmo priřosniřsä wřřilju rizu jeho; i jelićy priřosniřasä, wřřeni byřsa.

27. Wřřat hneř riekol im Ježiř howoriac: držte sa, ja som, nebojte sa.

28. Odwetim pať Peter riekol: hospodine, ať jři to ty, káž mi priidti k tebe po vode.

29. A on riekol: prijř. Peter wylezol z korabla a chodiac po vode, blřiil sa k Ježiřowi.

30. Widiac wřřat, že je wietor řilný, bäl sa a začaw sa topiť zakričal, howoriac: hospodine spař mä.

31. A Ježiř hneř wřřtew ruky, řal ho: i powedal mu: malowerec, prečo jři pochybowal?

32. Len čo wřřiezli na korabel, wietor přestal.

33. A jřüci w koräble priřtupiwřse, poklonili řa jemu, howoriace: iřtotne řyn boži jři.

34. A preplawiwřse řa, přřšli na zem genezaretskü.

35. Poznawřse ho, muzia mjeřta toho, poslali (weř) po celej řej řtrane i prinäřřali k nemu wřřeliakich chorých.

36. A přřřili ho, aby dotknul řa mohli len fraja rücha jeho; i řtorikolmeř dotkli řa, řpařeni byli.

§ 1 a w a 15.

1. Tořda přřstupiřsa ko jesusowi iže ot jerusalima kniřnici i řarizee, hlaholiuřše:

2. Bočo ućenicy twoi přřstupajut predania řtäreć? ne umyřwajut bo řit řmojich, jegda chlieb jadiat.

3. On že otwieščam reče im, počto i wy přřstupäete řapowieř božiü za predanie wäře?

4. Boh bo řapowieđa, hlaholia: řti oća i mäť, i iže řlořlowit oća ili mäť, řmertiü da umřt.

1. Tehda přřřtupili k Ježiřowi jeruzalemsři kniřnici a řarizei, howoriace:

2. Prečo ućenici twoji přřstupaji obřičaje řtarých, neumřřwajüce řit řmojich, řeř chlieb jedia?

3. On pať odwetim riekol im: prečo i wy přřřtupujete řapowieř božiü pre obřičaje wäře?

4. Lebo Böh přřřazuje howoriac: řti oća i mater, a jenž řlořři oćowi aneb materi, řmřřou nech umře.

ORAVSKÉ

ORAVSKÉ

MÚZEUM

MÚZEUM

P. O. HVIEZDOSLAVA

P. O. HVIEZDOSLAVA

27. J iže asše choffet w was byti permyj, budi wam rab.

28. Jakože syn celowiečstij ne priide, da poslužat jemu, no poslužiti i dati duffu swoju izbawlenie za mnohich.

29. J ichodjassu jemu ot jerichona, po nem ide narod mnoh.

30. J se, dva sljepca siedjassu pri puti, slyšawšša, jako jesus mimochodit, wozopista, hlaholiussu: pomiluj ny, hospodi, syne dāwidow.

31. Narod že pressašše ima, da umolšita; ona že waše wopiašta, hlaholiussu: pomiluj ny, hospodi syne dāwidow.

32. J woštam jesus wozhlasi ja i reče: čto choffčeta, da sotwerju wama?

33. Hlaholašta jemu: hospodi, da otwerzetiešā oči naju.

34. Milošerdowam že jesus prikosnušā očij imā, i abie prozriešta imā oči, i po nem idosťa.

27. A ktoby cheel byt mezi wami prvij, budiž wam poddanij.

28. Jako i syn čloweka neprišiel, aby mu služili, no aby on služil a dal duffu swoju na wykupenie mnohých.

29. A keď wychodil z Jericha, za nim išiel národ mnoh.

30. A aj, dva slepi sediaci pri puti, slyšawše, že Ježiš ide pomimo, zwolali homoriace: smiluj sa nad nami, hospodine syne Dāwidow.

31. Ľudia priekli im, aby molali; oni však esťe wáčšmi trčali, hlaholajci: smiluj sa nad nami syne Dāwidow.

32. Ježiš zastaw, pozwal ich k sebe a zeptal sa: čo chcete, abyč učinil wám?

33. Homorili k nemu: hospodine, nech otworia sa oči nasse.

34. Smilowal sa Ježiš a dotknul sa jeich očí, i hneď prezrely im oči a oni šli za nim.

S l a w a 21.

1. J jegda približšasť wo jerusalim i priidosťa w nitšfagi u k hore eleonitej, togda jesus posla dva učentša,

2. Hlaholia ima, idita w weš, jaže priamo wama, i abie obriassčeta oslia primiazano, i žrieba s nim; otriessiwšša privedita m.

3. J asše wama kto rečet čto, rečeta, jako hospod jeju trebižet, abie že poslet ja.

4. Sie že wše byšť, da šbudetšā riečennoe prorokom, hlaholiussim:

5. Rečte dščeri šinowie, se car twoj građet tebie krotok, i wšied na oslia i žrieba, syna podjaremuča.

1. A keď priblížili sa k Jeruzalemu a prišli do Betfage k hore oliwnitej, teħda Ježiš poslal dvoch učeníkov,

2. Homoriac im: idte do wsi, ktorá je priamo wás, a hneď najdete oslicu primiazanú i žriebä s ňou; odviazawše privedte k nám.

3. A akby wam kto riekol čo, rečte mu, že jich hospodin žiada, i hneď jich possle.

4. Toto wšetko stalo sa, aby splnilo sa rečenō prorokom hlajajucym:

5. Poweďzte dcery sionskej, aj král twoj ide k tebe krotko a wšadnul na oslicu i žriebä podjarmovej.

5. Wšia že diela swoja tworiat, da widimi budú čelowieki; rozšširjajut že chranilščša swoja i welikajut wozkrilia riz svojich.

6. Ubiat že preždewozlebania na wečerach i preždesiedania na sonniščich.

7. Z cielowania na toržiščich i zpatiša ot čelowiek: učitelin, učitelin.

8. Wy že ne naricajšesä učitelie; jedin bo jest waš učitel chrištos; wši že wy bratia jeste.

9. Z otea ne zowite sebie na zemli, jedin bo jest otec waš, iže na nebesiech.

10. Miže naricajšesä nastawnicy; jedin bo jest nastawnik waš, chrištos.

11. Bolij že w waš, da budet wam sluha.

12. Iže bo woznesetsä, smiritsä i priklajaisä woznesetsä.

13. Gore že wam knižnicy i farisee, licemieri, jako zatworjaete carstwie nebesnoe pred čelowieki, wy bo ne wchodite, ni wchodiaščich ošlawlaete mŕtti.

14. Gore wam knižnicy i farisee, licemieri, jako sŕbdaete domy wdowic, i winuju daleče molitwy tworjaščę; seho radi liščsee priimete osuždenie.

15. Gore wam, knižnicy i farisee, licemieri, jako prechodite more i fusi, sŕworiti jedinaho priššelca; i jegda budet tvorite jeho syna hečimny ŕuhubiejša waš.

16. Gore wam, woždi slipeii, hlaholiuščii: iže aščę klenetsä cerkownju, ničesože jest; a iže klenetsä zlatom cerkownym, dolžen jest.

5. Wšecŕi diela swoje len tač činia, aby byli wideni ludmi; rozšširnjü si modlitwy nawnaki a sweličnjü okraje pláššow svojich.

6. Ubiä na prednom mieste prišahniš si k wečeri a na predku sedieš w sinagogach.

7. Daš sä pozdrawowat na tržiščach a nazhŕwat sä od ludi: rabbi, rabbi.

8. Wy nedaŕte nazhŕwat sä rabbi; lebo len jeden jest waš rabbi, Chrištos; wšetci wy pač bratia jšte.

9. Ani otcami ne zowite seba na zemli, lebo len jeden otec waš jest, jenž na nebesiech.

10. Unž nazhŕwajte sa učitelmi, lebo jediný jest učitel waš, Chrištos.

11. Najwäčšŕi mezi wami, budž wám sluha.

12. Lebo kto pomznäšša sä bude pokorený, a pokoriacy sä, bude pomznenen.

13. Beda wám knižnici a farizei, licomieri, že zatwärate kräloŕstwo nebeškö pred ludmi; wy ta sami nejdete, ani čeejúcych wöjš nedopušškate wjiti.

14. Beda wám knižnici i farizei, licomieri, lebo sjeđate domy wdowic pod zäminkou, že dlhe modlitby činite; pretoto kažšie bubudete obšudeni.

15. Beda wám knižnici i farizei, licomieri, že obchädzate more i fuš, sŕjšat jednoho primŕženca, a ldnä ho mäte, činkte ho synom petla, hořšieho waš.

16. Beda wám wodcomia slepŕ howoriaci: ačže by prišahal sä kto na chräm, to je nič; awššak kto by prišahal sä na zlato chrämowö, ten je winen.

„Lud turčiansky stolice Turčianskej.“ „Markovič a spoločníci, Novomestský a Pobedimský voličia svolávajú ľudové shromaždenie.“ Z názvov, písaných veľkými počiatočnými písmenami utvorené prídavné meno písať načím s malou počiatočnou písmenou. Aká rozň jest medzi ľudom a stolicou v Turci keď pri ľude píšú prídavnú s malým a pri stolici s veľkým **t** nepochopujem? Podobne domnievam sa, že novomešťania a pobedimci nemajú v slovenskej grammatike žiadnych odôvodnených nárokov na **N** a **P**, tým menej na **ý** v množnom čísle.

Slovenčina označuje rôznosť v pohľavi krome samohlások **ý, í, á, ô, náhlikim**, lebo tvrdým vyslovením koncovkej spoluhlásky; tá kosť — ten most, tá masť — ten vzrast, tá myseľ — ten priemysel, tá pľ — ten pľt, tá prst — ten prst, tá lieň — ten ľan, tá kúdeľ — ten kúdol, tá štebeľ — ten kašeľ (nie somárski leš divý), tá jabloň — ten bubon, tá soľ — ten kôl, tá loď — ten ľad, tá chrast — ten chrúst, tá kúpeľ — ten kúpel atď. Pravidlo toto je síce nie všeobecné, no nepridržanie sa ho, pochodí len z nevystihnútia, alebo nepovšimnutia si zvláštnosti tejto.

Ziaducno by bylo, aby slavianski literáti shromažďujúci sa občasne, utvorili povereniectvo k zostaveniu slovára všetkých slavianskych nárečí s vyznačením toho slova, ktoré by n lepšie zodpovedalo snahe sblížovať Slovanov, napraviť tok všetkých rievok smerom k jednému mohutnému žlabu. Ináče zmôže nás esperanto.

Neškodilo by ďalej v daktorom lit. časopise otvoriť stĺpec pre pravopisne a etymologické otázky, lebo len všestranným uvažovaním a osvetlením, teda spojenými silami dosiahnuť možno jednotlivcom nedostupných úspechov. Tak istý bádateľ starobylosti hľadal pôvod miestneho názva „Perlász“ v nemeckom „die Perle“, kdežto pravdepodobnejšie jest, že to bude „Prielaz“. Podobne chibnej domnienki byl aj ten, čo v čítanke † Slov. Maticou vydanej, rozohľal sa do hmlistej dialki, že Trenčín pochádza od latinského tritincum a v blízkosti mal predsa Trnčin, Trnava, Trnovec Tarnopol (trnové pole) Tirnovo atď.

Slovenčina vyklučená zo škôl, nemajúca pestovateľov z povolania, odkázaná jest na ľubiteľov, ochotníkov. Mládeži doplnujúcej preriedlie rady starších, snažne odporúčam venovať svoj dosuh (prázdny čas) studiu staroslovenčiny apoštolskej to reči Cyrilla a Metoda i reči cirkevnej mnoho miliónov Slavian.

Pre dostupnosť k ctihodnej pamiatke tejto, vydávam, nakoľko budem stačiť s prevodom do slovenčiny „Nový závet.“ Poznámam, že pôvodcovia českého „N. z.“ použili i staroslovanskú, cyrillskú osnovu. Zatváram to medzi iným z nasledujúceho: Luk. 14. 18. v českom stojí: **Ves** jsem kúpil... v Palkovičom však: rolu sem kúpil... V srbskom: kupich nivu... V nemeckom tiež Acker. Odkiaľ táto značná odchilka? Odtiaľ, že v staroslovanskej pôvodine **selo** má dvojaký význam, pole a osadu, sedenie, sedliak, seliak poselianin. Písať českí riešili sa kúpiť ves. U Mat. 17. 21. V českom čítame: Toto **pokolení** nevychází jedine skrze modlitbu a post. V staroslov. „Sej že **rod** ne ischodit, tokmo molitvoju i postom. V nemeckom: Aber diese Art fährt nich aus... Palkovič tiež má „pokolení.“ I tu vychodí rozň táto z dvojakieho smysla slova „rod“, lebo označuje pokolenie, no aj druh, porodu. Keď Ježiš vyhnal besa (chorobu) ktorieho učeníci nemohli, spýtali sa ho: Počto my ne vozmohochom izhnati jeho? Jisus reče im: Sej rod (choroby) ne ischodit tokmo (toliko) molitvoju (začítaním) i postom. Diese **Art** (Krankheit) fährt nicht aus, denn durch Beten u. Fasten. Nakoľko i Palkovič tiež vyháná pokolenie a nie rod, druh choroby, svedčí o tom, že opieral sa na českú osnovu.

Pole studiuma staroslovenčiny vďačnejšie jest nivy mudrlantskych záhad, ktorá niva len na tvrdej životnej postati a v hrudách sklamaní vyhladeným pluhom obrábať sa dá i to s malými. vynaloženiu trudu nepomernými výsledkami. A múdrosť okrievajúce dyšúca z učenia Kristovho stačí ukojiť um ľudski žijniacy za pravdou po všetki vekí.

Jozef Trnkócy.